

Молодь і ринок

ЩОМІСЯЧНИЙ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ЖУРНАЛ

№ 8 (139) серпень 2016

Видається з лютого 2002 року

УДК 051 Журнал внесено в оновлений перелік фахових видань з педагогічних наук рішенням Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України (наказ №1328 від 21.12.2015 р.)

Засновник і видавець: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
Україна, 82100, Дрогобич, вул. Івана Франка, 24

Видання зареєстровано в Міністерстві юстиції України:
Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації:
Серія КВ №12270–1154 ПР від 05.02.2007 р.

ISSN 2308-4634 Журнал 5 червня 2013 року зареєстровано в Міжнародному центрі періодичних видань (ISSN International Centre, м. Париж).

3 червня 2013 року журнал співпрацює з Академією Полонійною у Ченстохові, Польща.

Шеф-редактор

Надія СКОТНА, *д.філос.н., професор*

Головний редактор

Наталія ПРИМАЧЕНКО, *к.пед.н., член Національної спілки журналістів України*

Редакційна колегія:

Надія СКОТНА, *д.філос.н., професор*

Фабіан АНДРУШКЕВИЧ, *д.пед.н. (Польща)*

Микола ДУБИНА, *д.філол.н., професор, академік АН ВО України*

Микола ЄВТУХ, *д.пед.н., професор, академік НАПН України*

Ірина ЗВАРИЧ, *д.пед.н., старший науковий співробітник*

Володимир КЕМІНЬ, *д.пед.н., професор*

Микола КОРЕЦЬ, *д.пед.н., професор, академік АН ВО України,
член Національної спілки журналістів України*

Анджей КРИНЬСЬКІ, *к. прелат, проф. др. (Польща), академік АН ВО України*

Іван МИХАСЮК, *д.е.н., професор, академік*

Леонід ОРШАНСЬКИЙ, *д.пед.н., професор*

Олег ПАДАЛКА, *д.пед.н., професор, академік АН ВО України*

Микола ПАНТЮК, *д.пед.н., професор*

Інна РОМАЩЕНКО, *к.пед.н.*

Мирослав САВЧИН, *д.психол.н., професор*

Олег ТОПУЗОВ, *д.пед.н., професор, член Національної спілки журналістів України*

Марія ЧЕПЛЬ, *д.пед.н., професор*

Олександр ШПАК, *д.пед.н., професор, академік АН ВО України*

член Національної спілки журналістів України

Адреса редакції: Україна, 82100, Дрогобич, вул. Івана Франка, 24

Тел., (068) 502-45-49; 8 (03244) 76-111; e-mail: vachevsky@meta.ua; веб-сайт: <http://mr.dspu.edu.ua>

Рекомендовано до друку вченою радою Дрогобицького державного педагогічного університету
(протокол №11 від 30.08.2016 р.)

Посилання на публікації "Молодь і ринок" обов'язкові

Редакція приймає замовлення на випуск тематичного номера або окремого розділу за кошти замовника.

Редакція приймає замовлення на розміщення реклами.

Редакція зберігає за собою право скорочувати і виправляти матеріали. Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції.

За достовірність фактів, цитат, власних імен, географічних назв, статистичних даних та інших відомостей відповідають автори публікацій.

Підписано до друку 31.08.2016 р. Ум. друк. арк. 17,22.

Папір офсетний. Друк офсетний. Наклад 100 прим. Формат 60 x 84 1/8. Гарнітура Times New Roman.

Віддруковано у поліграфічній фірмі "ШВИДКОДРУК"

82100, Львівська обл., м. Дрогобич, вул. Данила Галицького, 1

тел.: (0324) 41-08-90

© Молодь і ринок, 2016

Молодь і ринок

№8 (139) серпень 2016

ЗМІСТ

Олександр Малихін, Тамара Василюк Методологічні аспекти формування соціальної компетентності майбутніх педагогів.....	6
Інна Ніколасеску Організаційно-педагогічні умови професійно-педагогічної самореалізації викладача системи післядипломної освіти засобами інформаційно-комунікаційних технологій.....	11
Наталія Арістова Аналіз сутності феномену “Особистість” в сучасній психолого-педагогічній літературі.....	16
Катерина Осадча Інформаційно-комунікаційні технології здійснення тьюторської діяльності у системі шкільної освіти....	22
Юлія Колісник-Гуменюк Роль правової підготовки у формуванні професійної культури майбутніх фахівців ПТНЗ.....	27
Олександр Борейко Еволюція змісту вищої історичної освіти в Україні крізь призму партійних постанов (1945 – 1991 рр.)....	30
Юрій Калічак Підготовка фахівців дошкільної освіти в контексті Болонського процесу.....	34
Алла Ревть Сутність та специфіка організації соціальної роботи з дітьми із функціональними обмеженнями.....	38
Галина Кузан Інноваційні технології у формуванні мотивації до вивчення іноземної мови у студентів непрофільних вишів....	42
Людмила Шерстюк Класифікація стратегій вивчення мови у педагогічних дослідженнях.....	46
Оксана Гевко Розвиток творчості дітей дошкільного віку як психолого-педагогічна проблема.....	51
Ольга Ванівська Комунікативно-прагматичний підхід у формуванні стратегічної іншомовної компетентності.....	56
Маріанна Ручкіна Компетентнісний підхід у підготовці магістрів з управління навчальним закладом.....	61
Наталія Жидкова Проблемна правова ситуація як компонент проблемного навчання.....	65
Віта Безлюдна Аналіз змісту і якості професійної підготовки майбутніх учителів іноземних мов у 70 – 80-ті рр. XX століття....	73
Олена Корж Роль англомовної комунікативної компетентності в професійній взаємодії майбутніх працівників соціономічної сфери.....	78

Мар'яна Клим Розвиток ідей соціальної педагогіки у Німеччині (1895 – 1933 pp.).....	82
Галина Розлуцька Підготовка фахівців лісового господарства Закарпаття (1919 – 1939 pp.).....	87
Оксана Васюк, Надія Ліснічук Можливості проблемного навчання у професійній підготовці фахівців соціономічних професій.....	90
Анжела Подозьорова Готовність викладачів до реалізації компетентісно-орієнтовного навчання як запорука формування базових компетентностей майбутніх техніків-електриків у політехнічних коледжах.....	94
Jan Mazur Controversy around social justice.....	100
Тетяна Сніца Аналіз стану сформованості полікультурної компетентності у майбутніх офіцерів-прикордонників...	107
Аглая Поліхроніді Специфіка професійної діяльності вчителя музики в умовах інклюзивної освіти.....	111
Тетяна Ніконенко Роль технології контекстного навчання у процесі підготовки магістрів початкової освіти.....	115
Дзвенислава Василик Кантанта “Каменярі” Романа Паньківа.....	119
Євген Бохонько Філософські аспекти підготовки інженерів-педагогів галузі автотранспорту до моделювання.....	123
Ірина Тігаренко Професійна підготовка майбутніх фахівців з реклами і зв'язків з громадськістю з метою формування їх конфліктологічної компетентності.....	128
Наталія Головач Управління професійною адаптацією студентів протягом усього періоду навчання у вищому навчальному закладі.....	133
Ярослав Слуцький Педагогічна діяльність волонтерів корпусу миру в навчальних закладах України.....	138
Цісюань Вей Експертно-аналітична діяльність керівника навчального закладу: теоретичний аспект.....	142
Ольга Бикова Педагогічні умови розвитку індивідуальних творчих здібностей майбутніх учителів хореографії у процесі фахової підготовки.....	146
Катерина Воронцова Формування змісту вищої юридичної освіти України у другій половині XX століття.....	150
Ольга Бутко Економічний профіль навчання в системі профільного навчання старшої школи загальноосвітніх навчальних закладів III ступеня.....	155
Олена Семенова Педагогічні умови формування художньо-творчої компетентності майбутнього вчителя образотворчого мистецтва...	160

Youth & market

MONTHLY SCIENTIFIC-PEDAGOGICAL JOURNAL

№8 (139) August 2016

Published since February 2002

УДК 051 The magazine included in the updated list of specialized pedagogical editions by decision of
Certifying of the Ministry of Education and Science of Ukraine (the order №1328 21.12.2015)

Founder and published: Drohobych State Pedagogical University by I. Franko
Ivan Franko, 24 Str., Drohobych, Ukraine 82100
The journal is registered in the Ministry of Justice of Ukraine
Published State registration license:
Series KB № 12270 – 1154 IIP since 05.02.2007

ISSN 2308-4634 (Since June 2013).

Since June 2013 Journal is cooperating with **Academy Poloniyna in Chenstokhov Poland**

Chief Editor:

Nadia SKOTNA, *Dr. Sc. (Philosophy), Prof.*

Head Editor:

Natalia PRYMACHENKO, *Ph. D. (Pedagogic), Member of National Union of Journalists*

Editorial Board:

Nadia SKOTNA, *Dr. Sc. (Philosophy), Prof.*

Fabian ANDRUSHKEVYCH, *Dr. Sc. (Pedagogic), (Poland)*

Mykola DUBYNA, *Dr. Sc. (Philology), Prof. Academic of Ukraine ASHE*

Mykola YEVTUKH, *Dr. Sc. (Pedagogic), Prof. Academic of Ukrainian NAPS*

Iryna ZVARYCH, *Dr. Sc. (Pedagogic), Senior Research Officer*

Vladimir KEMIN, *Dr. Sc. (Psychology), Prof.*

Mykola KORETS, *Dr. Sc. (Pedagogic), Prof. Academic of Ukraine ASHE,
Member of Ukrainian NUJ*

Andrzej KRYNSKI, *Dr. Sc. Msgr. Prof. (Poland) Academic of Ukraine ASHE*

Ivan MYKHASYUK, *Dr. Sc. (Economics), Prof. Academic*

Leonid ORSHANSKYI, *Dr. Sc. (Pedagogic), Prof.*

Oleh PADALKA, *Dr. Sc. (Pedagogic), Prof. Academic of Ukrainian ASHE*

Mykhola PANTYUK, *Dr. Sc. (Pedagogic), Prof.*

Inna ROMASHCHENKO, *Ph. D. (Pedagogic)*

Myroslav SAVCHYN, *Dr. Sc. (Psychology), Prof.*

Oleh TOPUZOV, *Dr. Sc. (Pedagogic), Prof. Member of Ukrainian NUJ*

Maria CHEPIL, *Dr. Sc. (Pedagogic), Prof.*

Oleksandr SHPAK, *Dr. Sc. (Pedagogic), Prof. Academic of Ukrainian ASHE,
Member of Ukrainian NUJ*

Editorial office: Ukraine 82100, Drohobych, Ivan Franko, 24 str,

Tel. (068) 502-45-49, 8 (03244) 76-111; e-mail: vachevsky@meta.ua; website: <http://mr.dspu.edu.ua>

Recommended for publication by Academic Council of Drohobych State Pedagogical University
(protocol № 11, 30.08.2016)

Links to the publication of "Youth and market" obligatory

Edition takes orders to produce thematic issue or separate part at the expense of customer.

Edition takes orders to advertising.

Edition reserves the right to shrink and correct the matter. Articles signed by author express their own point of view.

Authors of publications are responsible for the accuracy of facts, quotations, private names, geographical names, statistics etc.

Signed to print 31.08.2016

Offset paper. Offset print. Edition of 100 copies. Size 60 x 84 1/8. Letter Times New Roman

Printed in the printing firm "Shwydkodruk" ("FastPrint")

Danylo Halatsky str., 1, Drohobych. Lviv Region 82100

tel.: (0324) 41-08-90.

YOUTH & MARKET, 2016

Youth & market

№8 (139) August 2016

CONTENTS

Olexandr Malykhin, Tamara Vasylyuk

The methodological aspects of formation of future teachers' social competence.....6

Inna Nikolayesku

Organizational and pedagogical conditions of professional and pedagogical self-realization of teacher of postgraduate education by the means of informational and communicational technologies..... 11

Nataliya Arystova

The analysis of the concept "personality" in the in contemporary psychological and pedagogical literature.....16

Kateryna Osadcha

The informational and communicational technologies of the implementation of tutor activities in the school educational system.....22

Yuliya Kolisnyk-Humenyuk

The role of the legal training in the formation of professional culture of future professionals of vocational institutions...27

Olexandr Boreyko

The evolution of the content of higher historical education in Ukraine through the prism of resolutions (1945–1991)....30

Yuriy Kalychak

The training of specialists of preschool education in the context of the bologna process.....34

Alla Revt

The essence and specific of social work with children with disabilities.....38

Halyna Kuzan

The innovative technologies in the formation of motivation to the learning of foreign language by the students of non-core higher educational establishments..... 42

Lyudmyla Sherstyuk

The classification of strategies of language learning in the pedagogical researches.....46

Oksana Hevko

The development of creativity of preschool children as a psychological and pedagogical problem.....51

Olha Vanivska

The communicative and pragmatic approach in the formation of strategic foreign language competence.....56

Maryanna Ruchkyna

The competence approach in the training of masters of educational institution management.....61

Nataliya Zhydkova

The problem legal situation as the component of the problem training.....65

Vita Bezlyudna

The analysis of content and quality of training of foreign languages teachers in the 70th–80th years of XX century....73

Olena Korzh The role of english communicative competency in the professional interaction of socioeconomic workers.....	78
Maryana Klum The development of ideas of social pedagogy in Germany (1895 – 1933).....	82
Halina Rozlutska The professional training of forestry experts of Transcarpathian region (1919 – 1939 years).....	87
Oksana Vasyuk, Nadiya Lysnychuk The possibilities of problem-based learning in the training of specialists of socioeconomic professions.....	90
Anzhela Podozorova The readiness of teachers to the implementation of competence-based learning as the key to the formation of basic competences of future electricians at polytechnic colleges.....	94
Jan Mazur Controversy around social justice.....	100
Tetyana Snytsa The analysis of the state of formation of multicultural competence of the future border guards.....	107
Ahlaya Polykhronydy The specifics of professional activities of music teachers in the condition of an inclusive education.....	111
Tetyana Nykonenko The role of technology of context education in the process of training of magisters of primary school.....	115
Dzvenyslava Vasuluk Cantata “Stonemason” by Roman Pankyv.....	119
Yevhen Bokhonko The philosophical aspects of training of engineer-teachers of motor industry to the modeling.....	123
Iryna Tytarenko The professional training of prospective specialists in advertising and public relations with the aimed to develop their conflictological competency.....	128
Nataliya Holovach The management of students’ professional adaptation during the period of studying at the higher education establishment.	133
Yaroslav Slutskiy The pedagogical activities of the volunteers of peace corps in the Ukrainian educational institutions.....	138
Tsyyuan Wey The expert-analytic activity of managers of education institutions: the theoretical aspects.....	142
Olha Bukova The pedagogical conditions of the development of individual creative abilities of future teachers of choreography in the process of training.....	146
Kateryna Vorontsova The formation of the content of legal education of Ukraine in the second half of XX century.....	150
Olha Butko Economic profile of education in the system of profile studying at secondary school of the III level.....	155
Olena Semenova The pedagogical conditions of formation of competence of future teachers of fine art.....	160

РОЛЬ ПРАВОВОЇ ПІДГОТОВКИ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПТНЗ

УДК 377.68:34

Юлія Колісник-Гуменюк, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри освіти дорослих факультету перепідготовки та підвищення кваліфікації Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, м. Київ

РОЛЬ ПРАВОВОЇ ПІДГОТОВКИ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПТНЗ

У статті розглянуто основні проблеми формування професійної культури у майбутніх фахівців ПТНЗ. Проаналізовано якість професійної підготовки учнів ПТНЗ із позицій їх майбутньої конкурентоспроможності на ринку праці. Обґрунтовано необхідність правової підготовки учнів професійно-технічними навчальними закладами з метою підвищення якості майбутньої професійної культури у відповідності до вимог сучасної освіти.

Ключові слова: професійна культура, правова підготовка, професійна підготовка, професіонал, професійно-технічна освіта, педагог.

Літ. 8.

Юлия Колисник-Гуменюк, кандидат педагогических наук, старший преподаватель кафедры образования взрослых факультета переподготовки и повышения квалификации Национального педагогического университета имени М.П. Драгоманова, г. Киев

РОЛЬ ПРАВОВОЙ ПОДГОТОВКИ В ФОРМИРОВАНИИ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КУЛЬТУРЫ БУДУЩИХ СПЕЦИАЛИСТОВ ПТУЗ

В статье рассмотрены основные проблемы формирования профессиональной культуры у будущих специалистов ПТУЗ. Проанализировано качество профессиональной подготовки учащихся ПТУЗ с позиций их будущей конкурентоспособности на рынке труда. Обосновано необходимость правовой подготовки учащихся профессионально-технических учебных заведений с целью повышения качества будущей профессиональной культуры в соответствии с требованиями современного образования.

Ключевые слова: профессиональная культура, правовая подготовка, профессиональная подготовка, професіонал, професіонально-технічне освітання, педагог.

Yuliya Kolisnyk-Humenyuk, Ph.D. (Pedagogy), Senior Lecturer of the Adult Education Department Retraining and Advanced Training Faculty Kyiv Mukhaylo Drahomanov National Pedagogical University

THE ROLE OF THE LEGAL TRAINING IN THE FORMATION OF PROFESSIONAL CULTURE OF FUTURE PROFESSIONALS OF VOCATIONAL INSTITUTIONS

The article presents the basic problems of formation of professional culture of future specialists of vocational and technical education. The author analyzes the quality of professional training of students taking in account their future competitive possibilities in the labor-markets. The author proves the necessity of the legal training of vocational-technical students in order to improve the quality of future professional culture in accordance with the requirements of modern education.

Keywords: a professional culture, legal education, a professional training, professional, vocational and technical education, a tutor.

Постановка проблеми. Правові знання, які отримують учні в професійно-технічних навчальних закладах, несуть певну смислову функцію, що зумовлює виникнення пізнавальної і професійно спрямованої мотивації. Виховання правосвідомості учнів передбачає засвоєння системи знань з питань держави й права; виховання поваги до законів своєї держави та необхідності дотримання чинного законодавства; уміння визначати форми й способи своєї участі в житті суспільства, спілкуватися з демократичними інститутами, органами влади; захищати та підтримувати закони та права людини [2, 45].

Найперше завдання правового виховання – підвищити юридичну обізнаність учнів, надати їм знання законів, систематичне інформування їх про актуальні питання права. На правових знаннях формується правова свідомість, вони допомагають учням співвідносити вчинки і поведінку своїх товаришів і свою не лише із загальновідомими моральними нормами, а й з вимогами законів.

Правова освіченість і виховання сприяють формуванню правової культури і менталітету кожної людини. В основі права лежить “принцип справедливості, що характеризує моральний зміст

нормативного характеру правил поведінки людей у суспільстві, встановлених і забезпечених державою” [6, 18].

Правова освіченість людини підтримує її моральність, яка підтримує правові норми взаємин з людьми. “Якщо правова норма не відповідає рівню морального розвитку, то вона ігнорується і не виконується. Тому в демократичних державах конституції і нормативні акти приймаються у відповідності з вимогами народу. Тільки за таких умов встановлюється гармонія моральних і правових норм та правил” [5, 29].

Метою нашого дослідження є обґрунтування необхідності правової підготовки учнів професійно-технічними навчальними закладами із метою підвищення якості майбутньої професійної культури у відповідності до вимог сучасної освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Вихідними теоретичними положеннями нашого дослідження слугують праці: дидактика професійної школи (С. Батишев, А. Беляєв, І. Зязюн, Н. Ничкало); теорії професійної освіти (В. Биков, С. Гончаренко, Р. Гуревич, О. Новіков, О. Щербак та ін.); психологічна особливості формування професійних умінь і навичок (І. Бех, Г. Костюк, Н. Кузьміна, А. Маслоу, Т. Мельничук та ін.); формування уявлень у підлітків про права та обов’язки (І. Васильківською, В. Вітвицькою, С. Керенком); вивчення особливостей розвитку особистості учнів (А. Алексюк, Б. Ананьєв, В. Лісовський, С. Самигін); роль права (О. Бандура, С. Бублик, Л. Байрачна, О. Данільян, М. Заїнчковський, М. Костицький С. Максимов та ін.); дидактичні аспекти правового виховання (В. Берман, М. Данилов, В. Краєвський, О. Наровлянський, Б. Подзолков та ін.).

Виклад основного матеріалу дослідження.

Процес формування єдиного освітнього простору в Європі, вимагає від України вдосконалення системи освітнього законодавства у відповідності до вимог інтеграційного процесу, щоб задовольнити всі вимоги до освіти як громадян України, так і Європи. Тому потрібно вирішити ряд важливих завдань: підвищити якість освіти, забезпечити рівний доступ до освіти всіх громадян, визначити градацію дипломів та ін. Прилучення молоді до правової культури збагачує її духовне життя, розширює можливості їх реалізації, зокрема у сфері професійної мотивації. Професійна правосвідомість містить у собі структурні елементи, властиві всім громадянам (правову психологію, правову ідеологію, правову поведінку), також функціонує в єдності і взаємодії з політичним, естетичним, етичним та іншими видами свідомості суспільства.

Поступовий перехід у межах професійної підготовки від навчальної діяльності до професійної забезпечує поетапну трансформацію мотивів з навчальних у професійні. Ефективним процес професійної підготовки вважається лише за умов взаємозв’язку професійного навчання із професіоналізацією майбутнього фахівця. Формування особистості професіонала забезпечується синтезом її можливостей, здібностей, активності та вимогами діяльності. Загальний і професійний розвиток особистості є невід’ємною складовою її професіоналізації, яка передбачає формування специфічних видів трудової активності людини.

Освіта сьогодення покликана забезпечити молоді необхідні знання, уміння, навички та компетентності для особистісного розвитку, участі в процесах розбудови суспільства, адаптації до сучасного ринку праці, використання свого потенціалу впродовж життя [3, 3].

Удосконалення професійної підготовки майбутніх фахівців пов’язане, зокрема, з проблемою формування й розвитку в них сучасного наукового мислення та професіоналізму в майбутній діяльності. Цей процес має творитися шляхом виховання рефлексивно-мисленневої культури як форми організації свідомості професіонала. За сучасною парадигмою освіти, створення відповідної системи професійної підготовки знаходиться в площині оновлення традиційних, моделювання і впровадження інноваційних технологій навчання.

Підготовка майбутніх фахівців є складовою професійної освіти і спрямована на забезпечення фахівців певним рівнем професійної майстерності, формування в них відповідних якостей з конкретної професіограми з одночасним розвитком загальної культури особистості. Завдання навчальних закладів полягає в тому, щоб майбутні фахівці оволоділи конкретною якістю знань, необхідних для роботи за обраним фахом та усвідомили шляхи подальшого розвитку своєї професійної діяльності, уміли активно й ефективно впливати на цей процес.

Професіонал – це не просто фахівець у певній галузі трудової діяльності, а людина з високою моральною свідомістю. Професіонал – це діяч, який виконує свою справу не примусово, а за покликанням, не просто відтворює отримані під час професійного навчання навички, а прагне внести у роботу щось нове [8, 4]. Йому притаманні воля, володіння теорією, технікою і мистецтвом впливу на оточуючих людей, готовність до інновацій, висока компетентність і відповідальність, які через реалізацію творчого

потенціалу людини як суб'єкта професійної діяльності забезпечують формування її професіоналізму від кваліфікації до компетентності. А професійна компетентність дає ще й змогу фахівцю успішно виконувати різноманітні види професійної діяльності, вона синтезує у собі широкий спектр знань та практичних дій, відображає ступінь сформованості професійної культури спеціаліста і визначає результати його роботи. Професійна компетентність є мірою і головним критерієм професійної підготовленості та здатності суб'єкта праці виконувати свої професійні завдання й обов'язки.

Професіоналізація передбачає не лише включення особистості в професійну діяльність, наявність вимог до професійної освіти та рівня кваліфікації, існування суспільної потреби у професійному удосконаленні, а й формування належного рівня професійної культури, яка є однією зі складових професійної підготовки та культури особистості як члена суспільства. Вона передбачає творче оволодіння та розвиток особистісних знань, здійснення праці, володіння певною стратегією у виконанні завдань, розвиненість професійної інтуїції. Вона формується у людей, професійно зайнятих певною сферою діяльності, які пройшли спеціальну підготовку до неї. Професійна культура, безперечно, пов'язана із загальною культурою, але має і свої певні риси. Якщо загальна культура особистості відображає широту опанування ціннісного змісту духовної і матеріальної культури, міру залучення особистості до створення цінностей, готовність і здібність до їх продукування, то професійна культура по суті відображає прояв загальної культури в специфічних умовах професійної діяльності.

Саме поняття професійної культури сьогодні ще не має однозначного розуміння, його зміст трактують по-різному. Зокрема, професійна культура характеризує рівень компетентності робітника та ставлення його до праці [4, 384 – 385] й охоплює систему цінностей, переконань, вірувань, уявлень, очікувань, символів, а також ділових і професійних принципів, норм поведінки, стандартів, які мають місце в організації за час діяльності та які сприймаються співробітниками.

Основу професійної культури складають знання та цінності, вироблені конкретною соціально-професійною групою та закріплені у традиціях її життєдіяльності [1, 724].

Структура професійної культури фахівців характеризується сукупністю історично

сформованих принципів, норм, правил і методів, які регулюють професійну діяльність людини.

Головним атрибутом феномену професійної культури А. Харченко вважає активний і свідомий прояв її в процесі професійної діяльності [7, 91]. При цьому виявляється діалектика взаємовідносин між характером цієї діяльності та розвитком професійної культури, яка полягає в тому, що, з одного боку, збільшення досвіду і вдосконалення характеру діяльності активно сприяють формуванню і розвитку професійної культури. З іншого ж боку, розвиток рівня професійної культури збагачує практичний досвід, змінює характер діяльності та ціннісне ставлення людини до неї.

Висновки з даного дослідження. Завдяки професійній культурі формується професійна позиція учня, яка базується на системі ціннісно-смыслових позитивних ставлень до: діяльності, її особливостей, умов, результатів; соціокультурного простору, можливостей детермінації середовищних систем можливостями вибраної професії; усвідомлення себе у професії.

З правової культури особистості складається правова культура суспільства, яка показує рівень правосвідомості та правової активності суспільства. Одним з найважливіших шляхів становлення й розвитку індивідуальної і загальносуспільної правової свідомості та правової культури є правове виховання населення та правова освіта, спрямована на формування у людей високого рівня правової свідомості та правової культури.

1. Аніщенко О.В. Професійна культура / О.В. Аніщенко // *Енциклопедія освіти* / [Акад. ред. наук України; гол. ред. В.Г. Кремень]. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – С. 724 – 725.

2. Головченко В.В. Правове виховання учнівської молоді – на рівень сучасних вимог // *Рад. школа.* – 1983. – №12. – С. 45 – 46.

3. Закон України “Про освіту” // *Законодавство України про освіту: збірник законів.* – К.: Парламентське вид-во, 2002. – С. 3 – 27.

4. Зарецкая И.И. Профессиональная культура / И.И. Зарецкая // *Энциклопедия профессионального образования* / под. ред. С.Я. Батышева. – М.: Российская Академия образования, Ассоциация “Профессиональное образование”, 1999. – Т. 2. – С. 384 – 385.

5. Красовицький М. Моральне виховання учнів у теорії і практиці американської школи // *Рідна школа.* – 1998. – №4. – С. 29 – 52.

6. Ткачова Н.О. Формування в учнів основних правових понять // *Рад. школа.* – 1987. – № 12. – С. 18 – 20.

7. Харченко А.О. Проблеми формування професійної

ЕВОЛЮЦІЯ ЗМІСТУ ВИЩОЇ ІСТОРИЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ КРІЗЬ ПРИЗМУ ПАРТІЙНИХ ПОСТАНОВ (1945 – 1991 РР.)

культури в системі підготовки менеджерів / А.О. Харченко // Проблеми та перспективи формування національної гуманітарно-технічної еліти: зб. наук. праць / За ред. Л.Л. Товажнянського, О.Г. Романовського. – Харків: НТУ “ХПІ”, 2007. – Вип. 15 – 16 (19 – 20). – С. 88 – 96.

8. Шестопалюк О.В. Професійна компетентність

– важливий компонент професіоналізму педагога / О.В. Шестопалюк // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: зб. наук. пр. – Вип. 37 / [редкол.: І.А. Зязюн (голова) та ін.]. – К.: Вінниця: ТОВ фірма “Планер”, 2014. – С. 3 – 6.

Стаття надійшла до редакції 09.08.2016

УДК 378:93(477)(091)“1945/1991”

Олександр Борейко, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки
Житомирського державного університету імені Івана Франка

ЕВОЛЮЦІЯ ЗМІСТУ ВИЩОЇ ІСТОРИЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ КРІЗЬ ПРИЗМУ ПАРТІЙНИХ ПОСТАНОВ (1945 – 1991 РР.)

У статті розглядається еволюція змісту вищої історичної освіти в Україні крізь призму партійних постанов. На основі широкого кола джерел автор розкриває процес ідеологізації та політизації змісту історичної освіти у ВНЗ України у 1945 – 1991 рр.

Ключові слова: історія, зміст освіти, вища історична освіта, ВНЗ, постанова.

Лит. 12.

Александр Борейко, кандидат педагогических наук, доцент кафедры педагогики
Житомирского государственного университета имени Ивана Франко

ЭВОЛЮЦИЯ СОДЕРЖАНИЯ ВЫСШЕГО ИСТОРИЧЕСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ В УКРАИНЕ СКВОЗЬ ПРИЗМУ ПАРТИЙНЫХ ПОСТАНОВЛЕНИЙ (1945 – 1991 ГГ.)

В статье рассматривается эволюция содержания высшего исторического образования в Украине через призму партийных постановлений. На основе широкого круга источников автор раскрывает процесс идеологизации и политизации содержания исторического образования в вузах Украины в 1945 – 1991 гг.

Ключевые слова: история, содержание образования, высшее историческое образование, ВУЗ, постановление.

**Olexandr Boreyko, Ph.D. (Pedagogy), Associate Professor of the Pedagogy Department
Zhytomyr Ivan Franko State University**

THE EVOLUTION OF THE CONTENT OF HIGHER HISTORICAL EDUCATION IN UKRAINE THROUGH THE PRISM OF RESOLUTIONS (1945 – 1991)

The article deals with the evolution of the content of higher historical education in Ukraine through the prism of party regulations. Based on the wide range of sources the author reveals the process of indoctrination and politicization of the content of historical education at the high school in Ukraine 1945 – 1991.

Keywords: a history, education content, the high historical education, universities, a resolution.

Постановка проблеми та аналіз останніх досліджень і публікацій. Історична освіта посідає особливе місце у формуванні громадянської позиції молодого покоління, становлення їх ціннісних переконань, поглядів тощо. Саме тому в Радянському Союзі історичній освіті була відведена особлива роль, а зміст історії був під пильним оком партійно-державних органів.

Дослідження процесу розвитку змісту історичної освіти у ВНЗ України та впливу на цей процес партійних документів дасть змогу встановити історичну правду, уникнути помилок, краще осмислити шляхи розвитку історичної освіти на сучасному етапі.

За часів існування СРСР вплив партійних органів на формування змісту освіти розглядався виключно в позитивному забарвленні. Саме так представлено розвиток вищої освіти у монографії “Вища школа Української РСР за 50 років” за редакцією В. Пітова. Лише після проголошення незалежності України вітчизняні науковці отримали змогу писати правду про розвиток історичної освіти та науки у радянський період. Серед багатьох досліджень у контексті нашої проблеми варто згадати праці Р. Крайніка, Я. Калакури, В. Яремчука та ін.

Джерельну базу дослідження складають партійні постанови опубліковані у різноманітних збірниках документів та архівні матеріали про

ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ ТА ОФОРМЛЕННЯ СТАТЕЙ У ЩОМІСЯЧНИЙ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ЖУРНАЛ “МОЛОДЬ І РИНОК”

1. Приймаються одноосібні статті (співавтори). Текст обсягом 8 – 12 друкованих сторінок із двома-трьома ілюстраціями (рисунок, таблицями). У статтях повинно бути чітко і стисло, без зайвих математичних формул, викладено те нове та оригінальне, що досягнуто авторами в їх практичній діяльності. Потрібно уникати повторів, зайвих подробиць та загальновідомих положень, на які можна посилатися, вказуючи відповідний номер у списку літератури, що додається.

2. Електронний варіант статті виконується в редакторі Microsoft Word, причому файл має бути збережений в форматі *.doc. Формат сторінки А4, шрифт Times New Roman, розмір шрифту – 14 кегль. Розмір полів: ліве – 3,0 см; праве – 1,5 см; верхнє – 2,0 см; нижнє – 2,0 см; інтервал – 1,5.

ДО РУКОПISУ ДОДАЮТЬСЯ:

- УДК;
 - ключові слова (українською, російською та англійською мовами);
 - анотація статті на окремій сторінці у одному примірнику українською, російською та англійською мовами;
 - рисунки, таблиці з підписаними підписами;
 - список літератури, оформлений у відповідності з діючим ДСТ-ом (за абеткою; у тексті в дужках позначається позиція та сторінка [3, 47]); кількість літературних джерел має складати не менше 5 та не більше 15.
 - відомості про автора (авторська картка: прізвище, ім'я та по-батькові, посада, місце праці, вчений ступінь, наукове звання, адреса (службова, домашня), телефони).
3. До статей додається рекомендація кафедри (відділу) установи, де автор працює, і рецензія доктора чи кандидата наук; для статей докторів та кандидатів наук рецензій не потрібно.
4. Таблиці повинні мати назви та порядковий номер. Одночасне використання таблиць та графіків для пояснення одних і тих же положень не рекомендується.
5. Статті підписуються всіма авторами із зазначенням домашньої адреси, номерів домашнього та службового телефонів автора, який буде листуватися з редакцією з приводу цієї статті.

Редколегія відхиляє статті з порушенням цих вимог:

Відповідно до вимог Атестаційної колегії МОН України до фахових видань та публікацій необхідно дотримуватися таких елементів написання статей: постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями, аналіз основних досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується дана стаття; формування мети статті (постановка завдання); виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів; висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку.

Сфера розповсюдження та категорія читачів:

- загальнодержавна, зарубіжна;
- викладачі університетів, ВНЗ всіх рівнів акредитації, студенти, аспіранти, науковці, спеціалісти, які підвищують свої професійні компетенції в галузі освіти та педагогічних наук.

Програмні цілі (основні принципи) або тематична спрямованість:

Ознайомлення із питаннями наукових досліджень з загальної педагогіки, історії педагогіки, теорії та методики навчання, корекційної педагогіки, теорії та методики професійної освіти, соціальної педагогіки, теорії та методики управління освітою, теорії та методики виховання, дошкільної педагогіки, інформаційно-комунікаційних технологій в освіті та науці.

Комп'ютерний набір та верстка Іван Василиків член Національної спілки журналістів України
Технічний редактор Михайло Примаченко член Національної спілки журналістів України
Художнє оформлення Христина Стасик член Національної спілки журналістів України